

Antonin Hälias

TEKin Heikki Kauppi puurtaa **MERKITTÄVÄÄ** mutta hitaasti etenevää työtä

Teksti: Marketta Harinen

■ **TEKin toiminnanjohtaja Heikki Kauppi on luotsannut AKAVAn toiseksi suurinta jäsenjärjestöä kohta kymmenen vuotta, viidesosan elämästään.**

Neljäs helmikuuta 50 vuotta täyttävä Kauppi tekee mielestään merkittävää työtä, vaikka muutoksen hitaus työmarkkinoilla yllätti yritys-elämän vikkeliin käännteisiin tottuneen.

Kun Heikki Kauppi aloitti TEKissä kymmenisen vuotta sitten, järjestö haki myrskyisten aikojen jälkeen uutta toimintatapaa. Yksimielisesti valittu uusi toiminnanjohtaja on vienyt TEKiä eteenpäin rauhallisesti ja matalalla profiililla.

– On selvää, että näin suuressa järjestössä on paljon erilaisia mielipiteitä. Se ei kuitenkaan estä yksituumaisuutta siitä, mitä tehdään. Mielestäni asiat sujuvat hyvin enkä muista, että valtuustossa olisi ollut kunnon riitaa näinä vuosina. TEKin hallituksen puheenjohtajasta on äänestetty, mutta niin pitää ollakin. Merkillistä olisi, jos näin suuresta joukosta löytyisi vain yksi siitä tehtävästä kiinnostunut, Kauppi miettii.

Kymmenessä vuodessa TEKin jäsenmäärä on lisääntynyt 40 000 jäsenestä 62 000:een. Tavoite on kasvaa neljässä vuodessa vielä 12 000:lla tekniikan korkeakoulutetulla. Kaupin mukaan se on realistinen tavoite, joka saavutetaan parantamalla jäsenpalveluja edelleen.

– Jäsenpalvelujen pitää olla niin hyvät, että jokainen diplomi-insinööri, arkkitehti, matemaatikko ja fyysikko löytää niistä vankat perusteet jäsenyydelle.

Ajat muuttuvat, palvelut paranevat

TEK pyrkii vastaamaan ympäröivän työmarkkinakentän ja muun yhteiskunnan muutoksiin.

Kauppi huomauttaa, että yhteiskunta on juridisoitunut ja jäsenistö tarvitsee entistä enemmän laki-

miesten apua. Oikeudenkäynninkin ovat kallistuneet inflaatiota nopeammin. Työsuhteet ovat epävarmempia ja yt-neuvottelujen määrää on moninkertaistunut.

Se on näkynyt liiton juridisessa yksikössä työmäärän kasvuna. Viime vuonna oikeudellisia palvelutilanteita kirjattiin jo noin 13 000. TEKin lakineuvontaan onkin lisätty väkeä. Nyt siellä on viisi juristia, kun vielä vuonna 1995 selvitettiin kolmella. Myös oikeusturvavakuutuksen enimmäismäärää nostettiin vuosi sitten rutkasti.

Työmarkkinoiden monimuotoisuuteen ja epätyypillisyyteen on TEKissä vastattu panostamalla urapalveluihin, jotka ovat kohentuneet sekä laadullisesti että määrällisesti. TEKrekry on nykyään aktiivinen toimija, ei pelkästään passiivinen työnvälittäjä.

– Evolutionääristä kehitystä tapahtuu palveluissa koko ajan, ne hioutuvat. Ei TEKin pidä tehdä kukaan kaikkea mahdollista, vaan sitä, missä meillä on edellytyksiä olla markkinoiden paras ja tehokain toimija, Kauppi summaa.

Ei enempää, ei vähempää.

Uusia työehtosopimuksia

– En etukäteen osannut tarkkaan hahmottaa laadullisesti, millaiseen tehtävään olin ryhtymässä. Työstin mind mapin, jossa hahmottelin, mihin pitäisi paneutua ja mitä edistää. Sitä on enimmäkseen saanut tehdä, Kauppi sanoo.

Lapista maailmalle ja TEKiin

Heikki Kauppi syntyi Oulussa 4.2.1955. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Kemian yhteiskoulusta 1973 ja valmistui aktiivisten yo-kuntavuosien jälkeen diplomi-insinööriksi 1982. TEKin sähkötekniikan osastolta. MBA-tutkinnon Kauppi suoritti Espanjassa 1988–90. Kansainvälistä kokemusta karttui lisäksi teollisuusihanteeri-harjoittelijana 1980-luvun alussa Suomen suurlähetystössä Washington DC:ssä.

TEKin toiminnanjohtajana Kauppi aloitti 16.11.1995. Sitä ennen hän työskenteli muun muassa Hanatec Oy:ssä ja Imatran Voima Oy:ssä eri tehtävissä.

TEKin hallituksen ja valtuuston jäsenenä vuodesta 1993 toiminut Kauppi ennätti olla myös STS/KALin valtuuston jäsenenä vuosina 1984–88. Jo ennen toiminnanjohtajaksi siirtymistään hän oli Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n hallituksessa. Kauppi on tällä hetkellä YTN:n varapuheenjohtaja.

Kauppi on naimissa ja hänellä on kolme kouluikäistä lasta. Vapaa-aikanaan hän hiihtää ja laskettelee umpihangessa, purjehtii ja retkeilee.

Kauppi myöntää, että TEKin toiminnanjohtajan työ stressaa ajoittain. – Mutta niin täytyykin, hän uskoo.

Jorma Ukkola

Syntymäpäivänään Heikki Kauppi laskettelee Ranskan alpeilla tampattujen rinteiden ulkopuolella. Viime vuonna hän taivalsi alppivaelluksineen Ranskan puolelta Sveitsin alpeille. Näitä maisemia kelpasi ihailla. Kauppi vasemmalla, DI Jari Oinas oikealla.

Umpihankea ja muuta uskallusta

Tämän lehden ilmestyessä juuri Kaupin syntymäpäivänä, sankari laskettelee umpihangessa jossain Ranskan alpeilla huimaavissa maisemissa, kaukana työmarkkinoiden murheista.

Päivänsankari arveleekin olevansa kohtuullisen onnellinen mies.

Lappilaiseksi Kemissä koulunsa käynyt Kauppi ei tunnustaudu, vaikka jotkut maakunta-ajattelijoina vihkiytyneet näkevät tässä Mensan jäsenessä pohjoisen miehen piirteitä. Harrastuksiin hän lähtee luonnon ehdoilla, ei valmiille laduille tai urille.

Kaupin tapaa vuosittain Pudasjärvellä umpihankihiihdon MM-kisassa. Toukokuussa hän on viiden muun purjehtijan kanssa ylittämässä Atlanttia.

– Tarkoitus tosin on, ettei siitä tulisi extremeä. Vene on hyvin varustettu ja avomerikelpoinen, mies tuumaa. □

► Silloin tämän samaisen aviisin haastattelussa uusi toiminnanjohtaja asetti toimintansa painopisteet työpaikoille ja aluetoimintaan. YTN:n laajentuminen uusille sopimusaloille oli yksi tavoite, ja yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa tärkeimmäksi nousi verotuksen alentaminen.

Kauppi lukee vanhoja sanomiansa hieman huvittuneena. Ot-sikot ovat pysyneet pitkälti samoina, mutta niiden sisällä asiat ovat edenneet selkeästi. Toisaalta esimerkiksi paikalliseen sopimiseen siirtyminen ei ole sujunut sillä vauhdilla kuin kymmenen vuotta sitten uskottiin. Pienin hyppäys ja hitaasti ovat monet asiat edenneet, mutta edenneet kuitenkin.

Muutoksen jähmeys on yllättänyt Kaupin. – Työmarkkinoilla ja yhteiskunnassa aikavallit ovat pitkiä. Tässä pitää oppia olemaan kärsivällinen.

– Mutta YTN-aloille on syntynyt uusia työehtosopimuksia, vii-

meisimpänä energialle syksyllä. YTN on kasvanut noin 110 000 jäsenen ja 15 järjestön yhteistyöelimeksi ja organisaatio on vankistunut. Yritysyhdistyksiä on perustettu paljon lisää ja luottamusmiesten verkosto on koulutetumpaa. Kentällä tehdään hyvää työtä, Kauppi kiittelee.

YTN:ssä tutkimustoiminta ja tilastointi on kohentunut, ja työnantajapuolen kanssa on lisätty tilastollista yhteistyötä.

– Periaatteellisten julistusten tasolla olemme nykyään työnantajapuolen kanssa yhtä mieltä numeroista, esimerkiksi siitä, että asiantuntijoiden ja esimiesten palkat ovat Suomessa selvästi jäljessä Keski-Euroopan tasosta.

Vaikka työtaisteluun, jos ei muu auta

Metalli- ja elektroniikkateollisuuden avoin sopimustilanne kuvaa YTN:n uurastuksen kivisyyttä. Työehtosopimus on olemassa,

mutta kun siinä ei ole selkeää kirjausta esimerkiksi työaikalainsäädännön noudattamisesta, ylempät toimihenkilöt matkustavat työasiat omalla ajallaan eikä heille makseta ylityökorvauksia.

– Ylitöitten korvaaminen ja matka-aika ovat keskeisiä ongelmia. Työehtosopimuksen maininnat niiden jättämisestä paikallisesti sovittaviksi eivät ole käytännössä toimineet. Ajatus oli, että sama kaavamainen ratkaisu ei sovi kaikille yrityksille, mutta tällä kaudella ei syntynyt yhtään ylempää toimihenkilöitä koskevaa uutta paikallista sopimusta yhdessäkään yrityksessä. Valtakunnallisiin työehtosopimuksiin pitää saada nyt selkeät kirjaukset perälautoineen, jotta tilanne korjaantuu.

– Kyseessä ovat työelämän perusasiat eli noudatetaanko lakia vai ei. Jos muu ei auta, meillä on työtaisteluvallisuus, Kauppi sanoo. Hän muistuttaa silti, että sopimukseen pyritään.